

СТАНОВИЩЕ

**от д-р Райна Московска Койчева,
доцент по трудово и осигурително право**

**определена със Заповед № УМО 10 /29.09.2017 г. на Ректора на БСУ
за член на научно жури за провеждане на конкурс за заемане на
академичната длъжност "доцент" по професионално направление**

**3.6. Право, научна специалност "Трудово право и обществено
осигуряване" в Бургаския свободен университет,
обявен в "Държавен вестник", бр. 62 от 01.08.2017 г.**

**относно академично-преподавателската и научно-изследователската
дейност и представените научни трудове на единствения участник в
обявения конкурс гл. ас. д-р Радостина Стоилова Иванова -
Мишинева**

**I. Обща оценка и оценка на академично-преподавателската дейност на
кандидата.**

1. Биографични данни: Радостина Иванова-Мишинева започва научната си кариера като хоноруван асистент по трудово право и обществено осигуряване в Юридически факултет на Бургаски свободен университет през 1993 г. От 1994 г. е редовен асистент, през 1998 г. става старши асистент, а през 2010 г. – главен асистент по трудово и осигурително право в Центъра за юридически науки в Бургаски свободен университет. Радостина Иванова е зачислена като докторант през 2011 г. в Правноисторическия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ Благоевград. През 2014 г. защитава успешно дисертация на тема „Колективен трудов договор – понятие, същност, сключване“.

2. Учебно-преподавателска дейност. Радостина Иванова води семинарни занятия първоначално като хоноруван асистент, а после и като редовен асистент по трудово право и обществено осигуряване от 1993 г. до 2014 г. в Юридическия факултет и в Центъра за юридически науки на Бургаски свободен университет. След успешната защита на дисертацията ѝ от 2014 г. и в настоящия момент води лекции по трудово право и обществено осигуряване в Центъра за юридически науки в Бургаски свободен университет.

3. Научноизследователска работа. За целите на конкурса кандидатката е представила списък с публикации за периода след защитата на докторската ѝ дисертация през 2014 г. – общо 8 на брой. Сред тях фигурират монография на тема „Индивидуални претенции по колективен трудов договор“, студия на тема „Трудовото

право в България“, публикувана в Годишника на Института по източноевропейско право, Мюнхен, Германия, три статии и три доклада.

Съобразно изложените обстоятелства, както и съобразно представените за удостоверяването им документи, считам, че като кандидат в конкурса гл. ас. д-р **Радостина Стоилова Иванова-Мишинева отговаря на формалните изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент", предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав на БСУ.**

II. Оценка на научно-изследователската дейност на кандидата и на представените от него научни трудове.

1. В съответствие с изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 3 ЗРАСРБ и чл. 53, ал. 1, т. 3 ППЗРАСРБ гл. ас. д-р Радостина Стоилова Иванова-Мишинева е представила публикуван хабилитационен монографичен труд със заглавие „Индивидуални претенции по колективен трудов договор“, Бургас, 2017.

Трудът е в общ обем от 178 страници и се състои от въведение, четири глави и заключение. Направени са общо 195 бележки под линия. Списъкът с използваната литература съдържа 55 библиографски единици, от които 49 на български език и 6 на чужди езици.

Без претенции за изчерпателност, сред **по-съществените теоретични и практически достойнства и приноси** на представения труд могат да бъдат отбелязани следните:

1) Монографията на гл. ас. д-р Радостина Стоилова Иванова-Мишинева е посветена на една неизследвана досега, но с голямо практическо значение тема – индивидуалните претенции, възникващи от колективен трудов договор. Темата е трудна за научен анализ и изследване по две причини. На първо място, поради нейната интердисциплинарност и преплитане на трудовото право с гражданския процес, и на второ място поради оскъдната и разпокъсана нормативна уредба. Ето защо прави чест на автора смелостта да се заеме с нея. Доколкото това е първото по рода си в българската правна доктрина цялостно изследване на тези въпроси на монографично ниво, то е безспорен приносът му за нейното развитие, както и за правилното тълкуване и прилагане на действащото законодателство;

2) Прави впечатление задълбоченият теоретичен анализ на предмета на тези спорове, на техните социални и правни основания, както и разграничението им с неправните колективни трудови спорове. При анализа на изследваната в труда проблематика, кандидатът удачно и сполучливо е използвала аналитичния и сравнителноправния метод;

3) Д-р Иванова-Мишинева не се е задоволила само с изследване на действащото законодателство, но и на практиката на ВКС, на КЗДискр. и на Европейския съд в Люксембург;

4) Новост и интерес от научна гледна точка представлява анализът на хипотезите, водещи до недействителност на КТД поради наличието на

дискриминационни клаузи в него (с. 49-69), а така също и в резултат на заобикаляне на закона (с. 69-71);

5) Особено достойнство на труда представляват и добре обоснованите и аргументирани предложения за усъвършенстване на действащото законодателство (*de lege ferenda*). Ще посоча само някои от по-важните според мен:

а/ Предложението за промяна в нормативната уредба, която да урежда продължаване на действието на КТД за работниците и служителите, които напуснат синдикална организация, страна по договора (с. 100);

б/ Предложението да се предвиди възможност за претенции на работници и служители и относно съществуването или несъществуването на колективния трудов договор (с. 28);

в/ Предложението за изричното определяне в закона на основанията за недействителност на колективния трудов договор. Предвид специфичната му правна природа, правилата относно недействителността на трудовите договори не могат да се приложат изцяло (с. 33);

г/ Предложението изрична уредба на реда и последиците от обявяването на недействителността на колективния трудов договор. При липсата на такава се прилагат правилата на гражданския закон, което създава несигурност и лишава работниците и служителите от благоприятните условия, които колективният трудов договор урежда (с. 98).

2. По отношение на представената студия „Трудовото право в България“, публикувана на немски език в Годишника на Института по източноевропейско право, Мюнхен, Германия, следва да се отбележи, че тя е добре систематизирана, като сбито и синтезирано запознава чуждестранния читател с най-важните и специфични черти на трудовото законодателство в България.

3. По отношение на останалите научни трудове, представени за участие в конкурса, може да се отбележи, че те разглеждат актуални и малко изследвани теми и се отличават с научна задълбоченост, като прави особено впечатление проучването на чуждестранното законодателство и съдебна практика.

III. Критични бележки и препоръки

Към кандидата могат да бъдат отправени някои бележки и препоръки по отношение на представения монографичен хабилитационен труд. Те са следните:

1. Бих препоръчала на автора да се стреми към по-голяма прецизност на изказа и по-ясен стил, в т.ч. и към по-кратки и ясно формулирани изречения;

2. Заключение е твърде кратко. Смятам, че би било добре, ако в него се формулират по-важните изводи, до които авторът стига в хода на изследването, както и предложенията *de lege ferenda* (или поне по-важните от тях).

Визиранияте критични бележки по никакъв начин не биха могли да омаловажат безспорните теоретични и практически достойнства на представения в настоящия конкурс монографичен труд, нито да разколебаят извода, че в той притежава качествата

на хабилитационен монографичен труд за заемане на академичната длъжност "доцент" по смисъла на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

IV. Заключение

В заключение:

1. Изразявам положителната си оценка за цялостната академично-преподавателска и научно-изследователска дейност и за представените научни трудове на гл. ас. д-р Радостина Стоилова Иванова-Мишинева за периода след защитата на докторската ѝ дисертация;

2. Считаю, че Радостина Иванова-Мишинева е изпълнила всички изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент", предвидени в на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав на БСУ;

3. Ето защо предлагам на уважаемото жури да изготви доклад-предложение до Центъра за юридически науки на Бургаски свободен университет за избор на д-р Радостина Иванова-Мишинева на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6. „Право“ (Трудово и осигурително право).

29.11.2017 г.

Изготвил становището:

Доц.д-р Райна Койчева